

ПРЕС КЛИПИНГ

30. децембар 2017. – 7. јануар 2018.

НАСЛОВИ

ПЛАТЕ ЋЕ РАСТИ 2018. Раднике у реалном сектору у овој години могло би да огреје сунце (стр.2)

Хиљаде радника у Немачкој штрајкују следеће недеље (стр.3)

РЕШЕЊА НИ НА ПОМОЛУ Регрес СЕМЕ РАЗДОРА између послодаваца и синдикалаца у Српској (стр.4)

Панчевачке васпитачице се избориле за бонус од 10.000 динара (стр.4)

Прихватају приватизацију, неће спорну продају "Славије" (стр.5)

И васпитачицама веће плате за 10 одсто (стр.6)

Правили смо карабин још 1923, где нам је данас? (стр.7)

После Божића штрајк упозорења у фабрици "Застава оружје"(стр.8)

Тенденција побољшања положаја радника, јавни сектор штрајковима тражи пажњу (стр.9)

Повећана минимална зарада, олакшице и за послодавце (стр.10)

Како ће наставници бити оцењивани?(стр.11)

Нови колективни уговор у "Новостима" (стр.12)

Минималац ће се вртети око 26.000 динара (стр.12)

СССВ: Радничка права и даље мала (стр.13)

'У Србији се манипулише подацима о стопи незапослености'(стр.14)

ПЛАТЕ ЋЕ РАСТИ 2018. Раднике у реалном сектору у овој години могло би да огреје сунце

Пише: Маја Башић

Након повећања најниже плате пар дана пре истека 2017, у Српској би у овој години могло да дође до раста осталих зарада у реалном сектору.

У овој оцени слажу се и послодавци и синдикалци, уз образложење да пораст минималца подразумева благи скок осталих плата.

За очекивати је, како кажу, и да тренд повећања запослених буде настављен, додуше уз различито тумачење предуслова који ће до тога довести.

У Савезу синдиката РС истичу да се Српска код Светске банке задужила за 40 милиона КМ, које ће отићи у руке послодаваца, као подршка новом запошљавању.

– То би требало да доведе до отварања нових радних места, а послодавци ће добити радника упола цене. Међутим, овај пројекат ће трајати две године, а шта ће бити после, ко зна. У сваком случају, поменути кредит ће вратити грађани – истиче председница овог савеза Ранка Мишић. Кад је реч о повећању плата, наглашава да ће до њега доћи у предузећима која су синдикално организована.

– Реч је о око 90.000, од укупно 260.000 радника у Српској. Колико ће то повећање бити – да ли 15, 20 или 30 КМ, још се не зна, али ће плате расти. Првенствено захваљујући раду синдиката, али и порасту најниже плате у РС са 395 на 410 КМ – истиче Мишићева.

Према њеним речима, минималац у РС прима око 16.000 запослених, а реч је о неквалификованим радницима.

– С друге стране, квалификовани и висококвалификовани радници који носе производњу раде за 450 КМ. Међутим, након повећања најниже плате послодавци их неће моћи држати на овом износу зараде, које ће морати повећавати. Наиме, у погледу износа примања, не можете их држати у рангу са неквалификованом рандом снагом. Зато кажемо да повећање најниже плате гура остале плате – истиче Мишићева.

У Унији удружења послодаваца РС наглашавају да плате и запосленост регулише тржиште, те да зараде треба да расту и због тога што Српској недостаје кадра појединих струка.

– Међутим, морају се створити одређене претпоставке да би до тога дошло. У првом реду реч је о повољнијем привредном амбијенту, односно смањењу пореза и доприноса. Такође, треба уводити нове технологије, да бисмо повећали продуктивност – објашњава председник ове уније Драгутин Шкребић.

Према његовим речима, поменути процеси иду напред, али полако.

– Ипак, битно је да помака има. Потписали смо меморандум са Владом да ће се радити на смањењу опорезивања рада, што би у будућности могло да доведе до нових запошљавања, те повећање плата, самим тим и више прихода. То значи бољитак и за раднике и за државу, а реч је о трендовима које решавају економски закон – каже Шкребић.

И он се слаже да, објективно, најнижа плата треба да гура остале зараде у реалном сектору, те да је до њиховог благог повећања дошло и прошле године.

– Кад је реч о порасту броја запослених, подаци Пореске управе РС потврђују да у Српској има више пријављених радника. Дакле, и у овом сегмент бележи се благо побољшање, а чињеница је да у привреди има простора за још радника – каже Шкребић.

Истиче да је, међутим, проблем у чињеници да образовна политика не иде укорак са потребама привреде.

– На пример, лане је девет милиона КМ отишло за стипендија за високо образовање. Реч је о кадру који нам не треба и који ће, након факултета, завршити на бироима за запошљавање. Морамо стати са оваквом праксом и у првом реду стипендирати средње образовање, с обзиром на то да нам недостаје кадар производног профила, односно токари, бравари, возачи, обућари. Дакле, за појединим профилима влада потражња на тржишту рада, што значи да би број запослених могао благо да порасте и у 2018. – објашњава Шкребић.

Подсетимо, у РС је у септембру лане у пословним субјектима и у предузетничкој делатности евидентирано 263.476 запослених, што је највише у историји РС, подаци су републичког Завода за статистику. У поређењу са истим месецом претходне године, број запослених повећан је за 6.475 или 2,5 одсто.

Рекордна запосленост

Председница Владе РС Жељка Цвијановић изразила је задовољство чињеницом да је, у складу са ранијим пројекцијама, остварен рекордан број запослених у Српској.

- Наша намера је да идемо ка даљем подизању нивоа запослености у Српској. Повећање броја запослених се дешава у реалном сектору, јер у јавном сектору нема нових запошљавања. То је стављено под контролу и то је једно од главних опредељења програма реформи и наших економских политика – поручила је недавно Цвијановића и додала да ће се свако растерећење у привреди морати рефлектовати на висину плата.

Хиљаде радника у Немачкој штрајкују следеће недеље

Извор: Срна

Десетине хиљада радника немачке металске и инжењерске индустрије прекинуће са радом у фирмама широм земље наредне седмице тражећи веће плате, саопштио је утицајни синдикат "ИХ Метал".

Највећи синдикат радника тражи повећање плата од шест одсто ове године за око 3,9 милиона радника овог сектора.

"Првим таласом штрајкова упозорења извршићемо притисак како би се послодавци коначно покренули у преговорима", рекао је Јирген Вехслер, шеф синдиката "ИГ Метал" у Баварској.

Послодавци су одбацили захтев синдиката за повећањем плата као претеран и понудили су повећање од два одсто, као и једнократну исплату од 200 евра у првом кварталу.

Синдикат, који тражи скраћење радне седмице, има право на штрајк и већина радника обично се одазове том позиву.

"ИГ Метал" покренуо је протесте ове седмице, када је позвао раднике у компанијама укључујући произвођача спортских аутомобила "Порше" на штрајк.

Наредна рунда преговора о платама заказана је за 11. јануар у покрајини Баден-Виртемберг у којој се налазе "Порше", "Мерцедес-Бенц" и "Бош", који производи делове.

У Баварској, у којој се налазе компаније као што су "Бе-Ем-Ве" и "Сименс", преговори се настављају 15. јануара, а у Северној Рајни-Вестфалији 18. јануара.

"Уколико не буде напретка, биће додатних штрајкова упозорења и одлучићемо да ли ће бити 24-часовни штрајк", рекао је Кнут Гислер, шеф "ИГ Метала" у Северној Рајни-Вестфалији.

РЕШЕЊА НИ НА ПОМОЛУ Регрес СЕМЕ РАЗДОРА између послодаваца и синдикалаца у Српској

Пише: Маја Башић

Синдикалци и послодавци никако да усагласе ставове око износа регреса и накнаде за синдикалне представнике у предузећима, што су главни разлози што РС још није добила нови општи колективни уговор.

Иако социјални партнери о овом акту преговарају више од годину и по дана, још се ни приближно не назире бар оквирни термин његовог коначног потписивања.

У Унији удружења послодаваца РС истичу да је најбоље решења да регрес исплаћују предузећа која могу да поднесу овај трошак, без стварања губитака.

С друге стране, из Савеза синдиката РС поручују да фирме које на годишњем нивоу за ову накнаду не могу да издвоје 410 КМ по раднику, не треба ни да постоје.

Ранка Мишић, председница овог савеза, каже да се надала да ће општи колективни уговор бити потписан до краја ове године, али да се то није десило.

– Испреговарали смо све елементе и запели око износа регреса и накнаде председницима синдиката у приватним предузећима. Закон о раду је рекао да радник има право на регрес, а поменути уговором се одређује његов износ. Послодавцима смо понудили да тај износ минимално буде као најнижа плата – 410 КМ, али неће ни да чују – истиче Мишићева.

Кад је реч о накнади за синдикалне представнике, наглашава да и Међународна конвенција рада каже да је послодавац дужан да обезбеди све услове за рад синдиката.

Драгутин Шкребић, председник поменуте уније, наглашава да не може послодавац да плаћа ову накнаду, јер се то коси управо са поменутом конвенцијом.

- Синдикат мора бити невладина, нестраначка, непродуктивна организација. Ако га послодавац плаћа, онда није неутралан, а такав синдикат никоме не треба. Такође, Уставни суд је пресудио да је плаћање председника синдикалне организације неуставно. Чињеница је да синдикалцима није до права радника, него до властитих интереса – поручује Шкребић.

Што се тиче регреса, каже да треба да га исплаћују они који то могу.

- Нећемо дозволити да због регреса фирме гомилају губитке, иду у стечај и завршавају на судовима – поручује Шкребић.

Минималац

Социјални партнери су пуна три месеца састанчили, да би се на једвите јаде успели договорити око износа повећања најниже плате у РС.

Став послодаваца је био да он треба да се креће између 35 и 45, а синдикалаца да буде 50 одсто просечне плате. С обзиром на то да је минималац са 395 повећан на 410 КМ, реч је о повећању од 49 одсто, па би, бар у овом погледу, синдикати требало да буду задовољнији од пословне заједнице.

Панчевачке васпитачице се избориле за бонус од 10.000 динара

Васпитачице ПУ "Дечја радост" протестовале су јуче испред Градске управе у Панчеву и избориле се за једнократно линеарно повећање плата. Овим ће бити исплаћено 10.000 динара за оне које су радиле током целе године, јер ова установа остварује сопствене додатне приходе правећи оброке за вртиће и школе.

Организовано предвођени председницима синдиката Станимиром Ракоњцем (Самостални синдикат) и Дивном Лакичин (синдикат Независност), стотинак запослених дошло је да се

избори за новац који им је ранијих година исплаћиван, а сада им је, пред крај године, ускраћен, пише "013инфо"

Како се могло чути "Дечја радост" остварује сопствене додатне приходе преко кухиње тако што прави оброке за вртиће по селима и за школе. Део тог новца се и ранијих година повремено исплаћивао запосленима кроз једнократно линеарно увећање плата. Повод за протест био је што је исплата овог пута била заустављена.

Убрзо, председнике синдиката примили су заменик градоначелника Предраг Живковић и чланица надлежна чланица Градског већа Тања Божић. Како је пред колегиницама и колегама после састанка потврдио Станимир Ракоњац захтев запослених и синдиката је прихваћен, а једнократно линеарно повећање плата радницима "Дечје радости" ће бити исплаћено.

Овога пута после протеста испред градских врата васпитачице и њихове колеге изборили су се за 10.000 динара увећане плате за оне који су радили 12 месеци. Ко је радио мање месеци добиће и мање једнократно линеарно увећање зараде.

Више од стотину бивших и садашњих радника хотела у центру Београда није дозволило извршитељима да обиђу објект

Прихватају приватизацију, неће спорну продају "Славије"

Пише: В. Андрић

Више од стотину садашњих али и бивших радника Славија хотела, уз подршку представника републичког и градског Савеза самосталног синдиката Србије, синдиката, окупило се данас на истоименом београдском тргу, испред просторија фирме, како би спречили извршитеље да заинтересованим купцима покажу објекат оглашен за лицитациону продају.

Представник канцеларије јавног извршитеља Марка Вукићевића, записнички су констатовали да им је онемогућен приступ објекту, али то неће спречити надметање заинтересованих купаца, заказано за 16. јануар.

- Нећемо дозволити отимање имовине и продају под сумњивим околностима. Прихватамо само приватизацију онако како је то одредила Влада Србије и која такође подразумева продају хотела. Зато тражимо да извршитељ одложи лицитацију до одлуке суда по тужби коју смо поднели за поништај арбитражне одлуке – рекао је за Данас председник репрезентативног Самосталног синдиката Хотела Славија Будимир Томашевић и подсетио да је реч о предузећу у стопостотном државном власништву.

Подсетимо, аустријски Фил Шар је у просторијама хотела Славија организовао коцкарницу до 2007. године, када је по одредбама новог Закона о играма на срећу изгубио дозволу за рад. Власник те фирме, Бранислав Шарановић убијен је две године касније у београдском насељу Дедиње. Медији су га везивали за низ сумњивих послова, али је у Србији имао само ланац казина. Колико је јавности познато, полиција ни тужилаштво никада нису истражили да ли је тај део бизниса служио за прање пара из осталих послова. Иако Фил Шар није уведен нити у регистар страних инвеститора, нити постоје књиговодствени трагови његовог улагања, како је то утврђено у једном од судских поступака, његова удовица је 2001. поднела тужбу за

надокнаду. Арбитражно веће, састављено од професора Правног факултета, навело је да поклања поверење изјави Шарановићеве да је њен супруг позајмљивао новац за рад казина и без економског вештачења утврдило да је реч о два милиона евра. Налаз из арбитраже представља извршни документ који је могуће поништити само у судском поступку. Пословодство Славије га је и покренуло, али јавни извршитељ није прихватио њихов захтев да се евентуална продаја одложи док суд не утврди да ли дуг уопште постоји.

Запослени у предшколским установама у Србији овог пута неће бити заобиђени

И васпитачицама веће плате за 10 одсто

Свим запосленим у предшколским установама у Србији локалне самоуправе су обавезне да исплате увећану плату за 10 одсто, што је предвиђено Законом о буџету.

Међутим, у Самосталном синдикату предшколског васпитања и образовања још не знају да ли ће повишицу, као и запослени у школама, добити уз јануарску плату или ће морати да сачекају фебруар. Ту информацију ни Данас није успео да добије у Министарству финансија.

Ипак, добра вест је да предшколци овог пута неће бити заобиђени, као што се десило 2015. и 2016. године, јер тадашња повећања од четири и шест одсто многе локалне самоуправе нису исплатиле, пошто је у закону писало да оне могу да исплате увећане зараде, а не да то морају да ураде.

- Неке предшколске установе нису оствариле повећање плате од четири одсто, а неке од шест процената, док један број није остварио ниједно. Такво стање је довело да предшколске установе у Србији имају три различите основице за обрачун плата. Сада би цена рада требало да буде изједначена на нивоу Србије - каже Љиљана Киковић, председница Самосталног синдиката предшколског васпитања и образовања.

Киковић напомиње да је овога пута закон јасан и да је, за оне који се о њега оглуше, предвиђена могућност да им се обустави трансфер средстава из републичког буџета. Она истиче да у неким општинама и градовима касне плате запосленима у предшколству, па ће повећање од 10 одсто осетити тек у марту или априлу. Међу њима су Бела Паланка, Смедеревска Паланка, Зајечар... Киковић каже да су преговори о решавању проблема финансирања предшколаца започели са ресорним министарствима и да министри рада и просвете подржавају захтев да се плате запослених у овој делатности исплаћују директно из републичког буџета, те да би то требало да се реализује ове године.

Шта са београдским васпитачима?

Спекулише се да би плате београдских предшколаца могле да остану на истом нивоу, с обзиром да је цена рада у вртићима у престоници пре повишице била већа за 10 одсто од остатка Србије. Сада би се практично сви они изједначили са Београдом. Међутим, Валентина Илић, председница Синдиката образовања Србије, који окупља и запослене у предшколским установама, каже за Данас да приликом преговора о повећању плата нико није помињао да ће Београд бити изузет.

- Уколико би се тако нешто десило, то би изазвало велико незадовољство, јер повећање за 10 одсто није рађено са циљем да се остали предшколци изједначе са Београдом већ је речено да свима расту плате за тај проценат. По мени је много већи проблем што око 20 локалних самоуправа није исплатило претходна повећања од четири и шест одсто, тако да и због тога постоје велике разлике у платама у овој делатности - каже Илић, која потврђује обећања надлежних да ће током ове године финансирање зарада у предшколству прећи на републички ниво.

Правили смо карабин још 1923, где нам је данас?

ИЗВОР: БЕТА

Крагујевачки оружари незадовољни резултатима и стањем у фабрици очекују да се у 2018. години догоди "расплет" и промени политика пословодства.

Очекују и другачију политику државе према "Застава оружју", речено је агенцији Бета у Самосталном синдикату тог предузећа.

Према речима председника Самосталног синдиката војне фабрике у Крагујевцу Драгана Илића, предузеће је у 2015. и 2016. године забележило губитке.

"Иако је фабрика имала негативне резултате и ранијих година сада чуди да је стање такво пошто је од 2013. године тржишна позиција фабрике најбоља још од распада Југославије када је била огромна потражња за војним наоружањем, ловачким и спортским програмом", рекао је Илић.

Према његовим речима, синдикат има показатеље да је у првих 11 месеци 2017. године реализација остварена само са 53,9 процената што је у односу на усвојени план "несхватљиво ниско".

"То угрожава и финансијске токове предузећа и добављаче, ми видимо да продаја не иде добрим темпом, суочавамо се са озбиљним тешкоћама зато је синдикат тражио и од надлежних хитан разговор о стању у фабрици с обзиром на сазнања о лошим пословним резултатима", рекао је Илић и навео да синдикат нема увид у остварење производње као и друге показатеље пословања.

Илић је указао и на политику прекомерног запошљавања у фабрици последњих година. У "Застава оружју" сада има 2.060 запослених на неодређено време и од 500 до 600 радника ангажованих на основу разних уговора.

Према речима Илића, у крагујевачкој фабрици је већ две године уташена производња ловачког и спортског програма, односно производња карабина и пиштоља се свела на неколико стотина јединица.

Он је подсетио да је фабрика од тога некада живела и била препознатљива на домаћем и светском тржишту. "Карабини су почели да се производе 1923. године и ово је преседан да руководство фабрике доноси једну такву одлуку", рекао је Илић.

Према сазнањима синдиката, на америчко тржиште је било укупно извезено ловачког и спортског оружја у вредности од око 60 милиона долара, али је и та сарадња прекинута. Илић је рекао да у синдикату сумњају да је намера да се фабрика девестира како би се што лакше и јефтиније продала.

"То се ради да би неко сутра рекао да је фабрика презадужена и једноставно у њу треба да дође инвеститор који ће је подићи и вратити у неко стање нормале" рекао је Илић.

Он је најавио да ће према одлуци Самосталног синдиката свих фабрика одбрамбене индустрије у Србији бити после Божића организован једночасовни штрајк упозорења због начина на који је припремљен Закон о наоружању и војној опреми, одредаба које су за раднике биле тајна и брзине уласка и скупштинску процедуру.

"То је мера упозорења да се 12.000 радника наменске индустрије неће мирити са начином на који се спрема продаја капитала државних предузећа, начином решавања друштвеног капитала, свега онога што је битно за решавање отворених питања од значаја за запослене и

рад фабрика", рекао је Илић.

Илић је рекао да се синдикати противе приватизацији фабрика одбрамбене индустрије јер сумњају у искрену намеру и поштење надлежних да ће то фабрикама донети добро.

"Ми желимо те фабрике да сачувамо за будуће генерације, а нећемо да будемо као што су крагујевачки Застава камиони, као у Фијату где се гасе читаве смене и смањује производња. Ми хоћемо одговорно руководство које ће фабрику унапрђивати и радити на подизању производње, у корист и фабрике и радника", закључио је Илић. ;

Н 1

После Божића штрајк упозорења у фабрици "Застава оружје"

Аутор текста: Бета

Крагујевачки оружари незадовољни резултатима и стањем у фабрици очекују да се у 2018. години догоди "расплет" и промени политика пословодства, али и државе према "Застава оружју", речено је агенцији Бета у Самосталном синдикату тог предузећа.

Према речима председника Самосталног синдиката војне фабрике у Крагујевцу Драгана Илића, предузеће је у 2015. и 2016. години забележило губитке.

"Иако је фабрика имала негативне резултате и ранијих година сада чуди да је стање такво пошто је од 2013. године тржишна позиција фабрике најбоља још од распада Југославије када је била огромна потражња за војним наоружањем, ловачким и спортским програмом", рекао је Илић.

Према његовим речима, синдикат има показатеље да је у првих 11 месеци 2017. године реализација остварена само са 53,9 процената што је у односу на усвојени план "несхватљиво ниско".

"То угрожава и финансијске токове предузећа и добављаче, ми видимо да продаја не иде добрим темпом, суочавамо се са озбиљним тешкоћама зато је синдикат тражио и од надлежних хитан разговор о стању у фабрици с обзиром на сазнања о лошим пословним резултатима", рекао је Илић и навео да синдикат нема увид у остварење производње као и друге показатеље пословања.

Илић је указао и на политику прекомерног запошљавања у фабрици последњих година. У "Застава оружју" сада има 2.060 запослених на неодређено време и од 500 до 600 радника ангажованих на основу разних уговора.

Према речима Илића, у крагујевачкој фабрици је већ две године угашена производња ловачког и спортског програма, односно производња карабина и пиштоља се свела на неколико стотина јединица.

Он је подсетио да је фабрика од тога некада живела и била препознатљива на домаћем и светском тржишту.

"Карабини су почели да се производе 1923. године и ово је преседан да руководство фабрике доноси једну такву одлуку", рекао је Илић.

Према сазнањима синдиката, на америчко тржиште је било укупно извезено ловачког и спортског оружја у вредности од око 60 милиона долара, али је и та сарадња прекинута. Илић је рекао да у синдикату сумњају да је намера да се фабрика девестира како би се што лакше и јефтиније продала.

"То се ради да би неко сутра рекао да је фабрика презадужена и једноставно у њу треба да дође инвеститор који ће је подићи и вратити у неко стање нормале" рекао је Илић.

Он је најавио да ће према одлуци Самосталног синдиката свих фабрика одбрамбене индустрије у Србији бити после Божића организован једночасовни штрајк упозорења због начина на који

је припремљен Закон о наоружању и војној опреми, одредаба које су за раднике биле тајна и брзине уласка и скупштинску процедуру.

"То је мера упозорења да се 12.000 радника наменске индустрије неће мирити са начином на који се спрема продаја капитала државних предузећа, начином решавања друштвеног капитала, свега онога што је битно за решавање отворених питања од значаја за запослене и рад фабрика", рекао је Илић.

Илић је рекао да се синдикати противе приватизацији фабрика одбрамбене индустрије јер сумњају у искрену намеру и поштење надлежних да ће то фабрикама донети добро.

"Ми желимо те фабрике да сачувамо за будуће генерације, а нећемо да будемо као што су крагујевачки Застава камиони, као у Фијату где се гасе читаве смене и смањује производња. Ми хоћемо одговорно руководство које ће фабрику унапређивати и радити на подизању производње, у корист и фабрике и радника", закључио је Илић.

СУБОТИЦА ОНЛАИН

Тенденција побољшања положаја радника, јавни сектор штрајковима тражи пажњу

Извор: Суботица.ком

У години за нама није било већих проблема у приватном сектору, док је крај године обележио штрајк у јавно-комуналним предузећима, поручују у Савезу самосталних синдиката града Суботице.

Током прошле године било је неколико индивидуалних случајева повреда права радника, који су углавном решавани кроз преговоре са послодавцима, док је мали број добио епилог на суду. По оцени председника Савеза самосталних синдиката Суботице, **Милана Поповића**, начињен је помак у побољшању положаја радника, а због одлива кадрова, у наредним годинама, очекују се и драстичније промене у тој области.

- Одлазак радне снаге велики је проблем не само за ово подручје, него целе Србије. Влада Србије а и локалне самоуправе, у којима се изражен овај проблем, морају ићи на повећање зарада. Не можемо очекивати минималну цену рада као што је то у Аустрији или Немачкој, али минималац би требало да буде око 300 евра. То је за скоро 100 евра више него тренутно, али ни та цена рада не би отерала стране послодавце, јер би и даље то била за три или четири пута нижа цена рада у односу на цену рада у западним земљама. Надамо се да ћемо се у будућности мање бавити проблемима попут великог броја технолошких вишкова, пропалим предузећима а да ћемо све више ићи у правцу дотеривања бољег и праведнијег социјалног друштва. Следеће године у Суботици мора да се решава цена рада у том правцу, која би требало да буде већа за 30 одсто - истакао је Милан Поповић.

За разлику од претходних година, више проблема било је у јавном сектору. Штрајк запосленима у јавним и јавно-комуналним предузећима није омогућио остварење захтева, односно повећање зарада за 10 одсто, али је након преговора са Владом Србије постигнут договор о исплати једнократне помоћи радницима у износу од 41.800 динара.

- Људи, који нису обавештени, стварно мисле да су велике плате у администрацији у јавним предузећима. Директори и једна мала група људи око директора у јавним предузећима има веће или велике зараде, а радници имају можда нешто више од минималца. Морају грађани да знају да то није као што је некада било, имамо све више технолошких вишкова у јавним предузећима. Тамо где се поштују колективни уговори, све решавамо у складу са законом, али

има и случајева где се то не поштује и тада идемо на суд. У предстојећем периоду вероватно ће бити више проблема у јавном сектору, него у приватним предузећима - додао је Поповић.

- Од Нове године минимална цена рада ће бити 143 динара, у јавном сектору има много радника који су на минималцу и мораће се повећати њихова плата. Никома плата не би смела да буде у следећој години мања од 24 или 25 хиљада динара, зависно од броја сати а на то би требало да иде још минули рад. Мислимо да је и то мало и да би то требало што пре кориговати, да бар те минималне плате могу да ублаже тренутну ситуацију - истакао је **Иштван Хуђи**, потпредседник Савеза самосталних синдиката.

У Синдикату најављују да ће се и следеће године бавити проблемима више од хиљаду радника предузећа „29. новембар“. Преко 900 радника до сада потписало је пуномоћ о заступању, те ће у наредној години правду потражити на суду.

Повећана минимална зарада, олакшице и за послодавце

ИЗВОР:РТС

Рад око 350.000 запослених, колико се процењује да их у Србији има минималну плату, од првог јануара вреди десет одсто више. То је резултат септембарског договора синдиката, послодаваца и Владе да се повећа минимална зарада на 24.822 динара. У међувремену и послодавцима је стигла олакшица – део зараде на који не плаћају порезе повећан је на 15.000 динара.

У празничне дане највише су радили трговци и конобари, а међу њима је највише оних са најнижом зарадом. По новом, она је већа две хиљаде и двеста динара.

Припремила Оливера Петровић Стојанчић

"Не знам шта бих вам рекла, много је рупа које тим треба окрпити, па шта прво изађе", каже продавачица Јелена Стојковић.

Цена радног часа је 143 динара, а минимална зарада у 2018. не може бити мања од 24.822 динара.

"Закон је донет и мора се поштовати, односно та одредба је донета тако. Морамо се борити са тим и морамо зарадити ту разлику", каже предузетник Раде Митровић.

Када су послодавци у септембру прихватили до сада највеће повећање минималне цене рада, рачунали су на пореско растерећење.

Министарство финансија је проценило да је повећање неопорезивог дела зараде за три хиљаде динара права мера.

"То је сада подељено оптерећење, с једне стране буџет се одрекао дела прихода, а послодавци ће дати десет одсто веће зараде и не само минималне зараде, увек се уз минималне повећају и оне остале јер иначе минималне стигну оне које су релативно мале", каже Небојша Атанацковић из Уније послодаваца Србије.

"У сваком случају ми ту нећемо стати, јер ми морамо да афирмишемо с једне стране послодавце да више улажу и отварају радна места, да имају боље услове за рад, а с друге стране да бринемо о радницима и њиховим правима, радићемо паралелно. Управо за то постоји и социјално-економски савет, социјално-економски дијалог који водимо", каже Зоран Ђорђевић, министар за рад, запошљавање борачка и социјална питања.

Са повећањем неопорезивог дела плате, несумњиво, на највећем добитку су послодавци чији радници нису на минималцу, једина промена код њих је да им је издатак за ту врсту пореза мањи.

Како ће наставници бити оцењивани?

ИЗВОР:РТС

Нова правила за 80.000 учитеља, наставника и професора - и њихов рад ће се оцењивати и награђивати. Синдикати сумњају у критеријуме рангирања. Надлежни одговарају да нема разлога за страх и да ће заједно правити систем платних разреда.

Велимир Радловачки, професор информатике, добитник је награде "Најбољи едукатор" за подстицај предузетништва. Већ 19 година ради са ентузијазмом, истим као и првог дана.

Припремиле Иванка Ристовски и Маша Ивков

"За ђаке сам доступан сваким даном до 12 сати ноћу. Ја сам се и школовао за професора информатике и то је нешто што сам желео да радим", каже Радловачки.

Различита посвећеност раду је и међу професорима, баш као и у свакој другој бранши.

Синдикати су незадовољни предложеним решењем. Тврде да то нису платни разреди којима су се надали.

Подсећају да су очекивали да сви који се финасирају из буџета буду у једном систему награђивања и да имају почетне плате у складу са образовањем.

Сумњају и у праведност будућег система платних разреда.

Јасна Јанковић из Уније синдиката просветних радника указује да нико не говори о критеријумима како ће неко бити вреднован, о томе ко ће и како утврдити колико и да ли ради неки наставник.

"Бојимо се политизације и злоупотребе и бојимо се да ће овај систем, не наградити већ отерати најбоље из система", каже Јанковићева.

Министар каже да је реч о веома озбиљном послу који ће радити посебно оформљене комисије.

Постигнућа деце биће најважнији вредносни критеријум за процену рада наставника.

Убудуће ће се чешће тестирати знање деце на нивоу целе Србије, што ће праведно показати који је професор како радио и шта је научио своје ђаке.

Такође, радиће се и процене могућег успеха сваког детета.

"Ако је дете предвиђено да буде врло добро и са наставничким тимом постигнете да он буде врло добар, онда сте посао коректно урадили - не да имате више вуковаца, лажних вуковаца, то је улепшавање стварности. Ако ви од детета које је требало да буде врло добро направите да буде довољно, онда неки проблем постоји", каже Шарчевић.

Неће моћи више у дневник и радну листу да се уписује једно, а ради друго, упозорава министар.

"Ако је његов исход лош, ја знам да се није спремао, тако да немојте да имате заблуду у јавности и медијима", истиче Шарчевић.

Каже да ће се радити стручно и демократски, и да ће ово радити синдикати и министарство.

Директор не сме више да буде пасиван, поручује министар. Успех деце показаће и да ли се заиста држе допунска и додатна настава, што ће такође утицати на плате запослених.

Нови колективни уговор у "Новостима"

Пише: В. Н.

Договорена права и обавезе запослених у нашој компанији

ЗАПОСЛЕНИ у Компанији "Новости" добили су нови колективни уговор, који уређује права и обавезе новинара нашег листа и осталих запослених.

Документ о условима рада у петак су у Београду потписали, у име послодавца, генерални директор Компаније "Новости" Срђан Мушкатиновић и представници репрезентативних синдиката. Свој потпис на овај акт, у име запослених, ставиле су Загорка Ускоковић, председница Јединственог синдиката Компаније "Новости", и Драгана Чабаркапа, председница Синдиката новинара "Новости".

Колективни уговор важиће наредне три године.

Минималац ће се вртети око 26.000 динара

Пише: Д. Млађеновић

Запослени у Србији који сваког месеца раде за минималац, од почетка наредне године зарађиваће десет одсто више него сада.

Наиме, минимална сатница повећана је са 130 динара на 143, а прва коверта дебља од садашње биће исплаћена у фебруару 2018. године. Уз поменуто повећање минимална зарада биће око 2.000 динара виша него што је сада, те ће, уместо око 22.000 динара, бити око 24.000.

Да ће минимална зарада бити виша знало се још од септембра, након договора између послодавца и синдиката, односно компромиса који је постигнут приликом преговара о висини минималне сатнице. И једни и други су попустили у својим захтевима јер су синдикати тражили да се цена радног сата повећа на 154 динара, док су послодавци били спремни на износ од 140. Тако је 143 динара три динара више од онога на шта су послодавци били спремни, али 11 динара мање од захтева синдиката.

143 уместо 130 динара минимална сатница

Иако се може учинити да је повећања минималне зараде од десет одсто мало, треба рећи и да је тај проценат највиши у последњих неколико година. Наиме, од 2013. године, када је минималац био 115 динара, још увек важећа минимална зарада виша је свега 15 динара. То, практично значи да је од тада до сада, односно за пет година, минимална зарада укупно повећана око 15 одсто, а у том периоду се дешавало да промена уопште није било. Тако садашња минимална цена рада од 130 динара по радном сату важи од ове године, а у односу на раније важећу од 121 динар, сатница је повећана девет динара. Пре тога минималац је увећан 2015. године, и то после две године без промене. Тада је повећан шест динара те је 2013. и 2014. године минималац исплаћиван уз цену радног сата од 115 динара.

26.312 динара максималан износ минималца

Процењује се да у Србији за минималац ради око 300.000 запослених, што је, свакако, велики број, па је извесно да ће им повећање зараде много значити. Будући да висина минималне зараде зависи од броја радних сати у месецу, најнижа минимална зарада ове године била је 20.800 динара, а максималан минималац 23.920 динара, док ће од уз увећање од десет досто најнижи износ бити 22.880 динара, а максималан 26.312 динара. Коверта ће бити најтања у фебруару и априлу, када се ради 160 сати, а највиша у марту, мају и августу, када се ради 184 сата. У јулу, септембру и децембру минимална зарада биће 24.024 динара, док ће у јануару, јуну, октобру и новембру, и 176 радних сати, минимална зарада бити 25.168 динара.

Како напунити корпу

Дакле, од следеће године минималац ће бити виши, а да би се то и осетило, било би добро да не буде већих промена трошкова живота. О томе да је тешко и сада – а сигурно је да ће тако бити и убудуће – говори и податак да минимална зарада покрива свега 65 одсто трошкова минималне потрошачке корпе, за која је у октобру било потребно око 36.500 динара. Да би се напунила минимална потрошачка корпе, потребно је око 1,60 минимална зарада, док је за просечну потрошачку корпу, која је у октобру била тешка око 70.000 динара, потребно и више од три минималца.

СССВ: Радничка права и даље мала

Пише: Д. Млађеновић

– Права радника у Србији нису се значајно изменила ове године, али позитивних помака ипак има – рекао је председник Савеза самосталних синдиката Војводине Горан Милић.

– Минимална цена радног сата повећана је 13 динара, а у Закон о раду унета је промена која иде у корист запослених пошто су послодавци обавезни да одмах пријаве радника. На тај начин ће се додатно утицати на смањење рада на црно, на који је усвајање Закона о раду из 2014. године одмах дало позитивне резултате, али се процењује да је сада више оних који раде у сивој или црној зони него пре доношења тог закона.

Милић је указао на то да је повећање минималне цене рада произашло као резултат договора синдиката и послодаваца, а да је минималац у односу на неколико година раније повећан у највећем проценту.

– Од 2010. до 2016. године минималац је повећан укупно 31 динар, а од почетка следеће године ће бити десет одсто виши него сада, односно минимална сатница је повећана 13 динара, са 130 на 143 – рекао је Милић. – Ипак, минимална зарада од око 24.000 динара и даље није довољна за егзистеницију јер задовољава свега око 65 одсто минималне потрошачке корпе, а наш циљ је да минимална зарада буде довољна да се подмири 60 одсто просечне потрошачке корпе.

По његовим речима, положај радника у Србији је веома лош јер имају све мање права, а будући да нема довољно радних места, ретко се чује њихов глас.

На лизингу 70.000 запослених

– У Србији је преко агенција за запошљавање ангажовано између 50.000 и 70.000 радника и очекивали смо да ће бити донет закон о запошљавању преко тих агенција, који би регулисао статус тих радника – рекао је Горан Милић. – Положај радника на лизинг је веома лош: лако су замењиви, не могу остварити готово никаква права која произлазе из рада, а на тај начин се радници ангажују и у јавним предузећима. Њихов статус мора бити решен јер они постоје, а ми смо тражили и да се утврди да њихов број не може бити већи од десет одсто укупно запослених, као и да се на тај начин не могу запошљавати радници у основној делатности.

– Свака измена Закона о раду или прописа везаних за радно право усмерена је ка смањењу права радника, и то их доводи у веома тешку позицију. Пошто је у нашој земљи и даље велики број незапослених, а Закон о раду омогућава лак останак без посла, несигурност и страх од губитка радног места су велики – каже Милић.

Он се осврнуо и на питање одласка у превремену пензију, указујући на то да се очекивало да ће бити укинута одредба везана за умањење те принадлежности за оне који приком одласка у пензију испуне прописани услов везан за године стажа, али не и онај о годинама живота.

– Иако смо имали уверавања да ће се то променити, промена нема па ће се и даље онима који не испуне старосни услов за одлазак у пензију за сваки месец пензија умањивати 0,34 одсто. Проблем је у томе што и када се испуни старосни услов, та казнена мера остаје па су они, практично, кажњени до краја живота – рекао је Милић.

Истичући да статистички подаци показују да има промена боље, Милић је казао да их, по свему судећи највећи број грађана Србије још увек не осећа, али да се нада да ће се у наредној години неће наставити смањивање радничких права и да ће се побољшати животни стандард грађана Србије.

НОВА ЕКОНОМИЈА

'У Србији се манипулише подацима о стопи незапослености'

Када говоримо о подацима о стопи незапослености ту влада манипулација подацима, и политиком коју воде власти све је могуће, али они не одржавају реално стање, оценили су Зоран Стојиљковић, професор ФПН и председник синдиката Независност, и Љубодраг Савић, професор Економског факултета у Београду.

При оваквом статистичком праћењу запослености све је могуће, само је питање шта то значи бити запослен, упитао је Љубодраг Савић у емисији Н1 директно.

"Ако запошљавате тако много људи и опада стопа незапослености, зашто онда не расте БДП том динамиком, онда их вероватно запошљавате у нека непроизводна занимања, која не утичу много на БДП и не генеришу га, нема другог објашњења", рекао је Савић.

Зоран Стојиљковић оцењује да нема "већег спиновања и веће манипулације подацима" него када се ради о подацима о запослености, расту привреде и зарадама. Он је додао да је тако јер је то нешто што у последње две деценије обични грађани највише очекују.

"Када се говори о подацима о запослености, доминантан је феномен пост истине, није важно шта је истина, већ користите чињенице како вама одговара", каже Стојиљковић.

"Кад погледате реалне податке о расту зараде приковани сте у региону. Све бајковито звучи, али кад погледате, вратили смо се на ниво из 2009. године", казао је и додао да половина грађана ради на одређено време и у сивој економији, као и да велики број људи одлази из земље и да "нас је све мање".

"Запослени на краткој узди"

Подаци о стопи незапослености не одражавају реално стање, и због тога што по европској методологији - бити запослен више не значи бити стално радно ангажован, објашњавају гости.

Савић каже да је Закон о раду омогућио послодавцима да раде шта хоће са радном снагом.

"Послодавци држе запослене на краткој узди", каже Савић и додаје да већина приватника не прима раднике за стално.

Држава се понаша на сличан начин, кажу гости и наводе као пример јавна предузећа, која су сва су у в.д. статусу - што је најзгодније за политичко управљање.

Гости су се сложили да Србија више нема кредибилну индустрију.

"Наш проблем је што је квалитет радне снаге опао страховито. И даље професори Машинског факултета школују врхунске студенте, али нема више института, великих система, индустријских предузећа, па се чудимо зашто дођу странци и хоће да школују углавном неквалификовану радну снагу".

Говорећи о степену радничких права, Стојиљковић је оценио да се "даље не може падати и дотакли смо дно".

"Сва истраживања показују да смо испод еворпског просека", рекао је и додао да је Закон о раду донет да се још узме од запослених.

Савић је закључио да није велики оптимиста када је та област у питању. " Јер смо ушли у систем где је идеологија да ће све то тржиште поравнати. Кад имате овакав Закон о раду, онда не можете говорити о поштовању радничких права", казао је он.